

Ontwerpbegroting 2017

Versie : 4 juli 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Begroting in één oogopslag	5
3. Programmabegroting	6
4. Financiële begroting	10
5. Paragrafen	14
Bijlage 1 Bijdrage per deelnemer	23
Bijlage 2 Formatieoverzicht	25
Bijlage 3 Staat van vaste activa	26

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De begroting 2017 is later dan in voorgaande jaren opgesteld. In de vergadering van 5 februari 2016 heeft het Algemeen Bestuur besloten de uitkomsten van de Evaluatie Omgevingsdienst Groningen als aanvulling op de kaders voor 2017 mee te nemen. Op 13 mei 2016 is besloten over de uitkomsten van de Evaluatie. Dit heeft ertoe geleid dat de directeur van de Omgevingsdienst de opdracht heeft gekregen een Verbeterplan op te stellen. Dit Verbeterplan wordt op 16 september 2016 voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Door de ontstane vertraging heeft de Omgevingsdienst in maart 2016 de Minister van Binnenlandse Zaken (BZK) gevraagd de begroting later dan 1 augustus 2016 te mogen indienen. Dit verzoek is door BZK ingewilligd. De inleverdatum is nu vastgesteld op 1 november 2016. Als de Omgevingsdienst een sluitende begroting indient, heeft dit uitstel geen consequenties.

Bij het opstellen van de begroting 2017 is rekening gehouden met de onderstaande onderwerpen.

1.2 Kosten Verbeterplan

Bij de oprichting van de Omgevingsdienst is een efficiencytaakstelling opgelegd van 10%. Deze efficiencytaakstelling is ingegaan vanaf 2016. In het Evaluatieonderzoek is te lezen dat de 10% efficiencytaakstelling onvoldoende in verhouding staat tot een organisatie waar de basisvoorzieningen (nog) niet adequaat zijn ingericht om te verantwoorden, op productie te sturen, de ICT architectuur staat en medewerkers weten wat van hen wordt verwacht.

Gelet op het evaluatieonderzoek stelt de Omgevingsdienst voor, vooruitlopend op het verbeterplan, de efficiencytaakstelling voor 2016 (10%) terug te draaien en voor 2017 en 2018 een taakstelling van 5% op te nemen. Dit leidt tot een verhoging van de deelnemersbijdragen.

Dit geeft een inspanningsverplichting aan de Omgevingsdienst en ook aan de kant van de deelnemers om de basis op orde te krijgen en stelt de Omgevingsdienst steeds beter in staat om outputfinanciering te organiseren.

Het is dan wel nodig om gelden die de Omgevingsdienst hiervan overhoudt mee te mogen nemen in de bestemmingsreserve maatregelen verbeterplan. Zo kan de Omgevingsdienst, zonder beslag te leggen op de bestaande middelen, eigen vermogen, post onvoorzien en reserves, de basis op orde krijgen, efficiencymaatregelen treffen en de kwaliteit op orde brengen.

Mocht, na realisatie van alle verbeteringen uit het verbeterplan, blijken, dat de Omgevingsdienst de gelden onnodig gereserveerd heeft, dan is het vanzelfsprekend dat deze gelden teruggestort worden. Indien de gereserveerde middelen onvoldoende blijken te

zijn, zullen de bestaande financiële middelen (eigen vermogen, post onvoorzien of andere reserves) aangesproken worden.

1.3 Beleidsarme begroting

In afwachting op het Verbeterplan wordt door de Omgevingsdienst een ‘beleidsarme’ meerjarenbegroting 2017–2020 voorgelegd. De verwachting is dat het Verbeterplan ook structurele financiële consequenties kent. Deze consequenties worden, middels een voorstel voor begrotingswijziging, aan het Algemeen Bestuur voorgelegd op 14 oktober 2016.

1.4 Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording

De wijze waarop decentrale overheden hun boekhouding inrichten en verantwoorden is geregeld in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De BBV is onlangs vernieuwd. Belangrijke wijzigingen zijn onder andere dat overheadkosten apart moeten worden verantwoord en dat de kosten en opbrengsten op uniforme taakvelden inzichtelijk moeten worden gemaakt, zodat vergelijking tussen overheden makkelijker is. Specifiek voor gemeenschappelijke regelingen, zoals de Omgevingsdienst, is bepaald dat de vernieuwde BBV (nog) niet van toepassing is voor de begroting en jaarrekening 2017. Wel geeft de Omgevingsdienst vooruitlopend op de nieuwe richtlijnen van de BBV inzicht in de omvang van de overheadkosten. De begrotingsopzet van de Omgevingsdienst wordt met ingang van 2018 aangepast op de nieuwe richtlijnen van de BBV.

1.5 Aansluiten bij de inrichting van de administratie

Bij het opstellen van de begroting is geconstateerd dat de begrotingsopzet in eerdere jaren afwijkt van de wijze waarop de kostenplaatsen en producten in de administratie zijn ingericht. Dit maakt het inlezen van de begroting en verantwoorden over de realisatie arbeidsintensief. Besloten is de begroting 2017 zo veel mogelijk aan te laten sluiten bij de inrichting van de administratie. Hierdoor is de opbouw van de begroting veranderd. Uiteraard is op totaalniveau het verschil tussen de meerjarenbegroting 2016 inzichtelijk, zodat vergelijking van bedragen en beoordeling van de uitgangspunten mogelijk blijft.

2. Begroting in één oogopslag

2.1 Beleidskader: basis op orde en vertrouwen herstellen

In 2016 is er een evaluatie uitgevoerd om te bepalen in hoeverre de resultaten van de Omgevingsdienst aansluiten op de bij de start geformuleerde doelstellingen. Uit de evaluatie blijkt dat de ontwikkeling van de Omgevingsdienst achterblijft bij het beeld zoals opgetekend in de landelijke evaluatie van het vernieuwde VTH stelsel. De basis is in Groningen nog niet op orde. Dit is noodzakelijk om vervolgstappen (Omgevingswet, sturing op output en outcome, kennispartnerschap) te nemen. 2017 staat geheel in het teken van het op orde krijgen van die basis en het vertrouwen herstellen tussen de Omgevingsdienst en haar deelnemers. In september 2016 biedt de Omgevingsdienst een Verbeterplan aan de leden van het Algemeen Bestuur.

2.2 Financieel kader

In onderstaande tabel staat de meerjarenraming van de Omgevingsdienst Groningen.

Meerjarenraming	2016		2017		2018		2019		2020
Lasten	€	14.444.000	€	15.186.000	€	15.440.000	€	15.241.000	€ 15.498.000
Baten	€	-14.444.000	€	-15.186.000	€	-15.440.000	€	-15.241.000	€ -15.498.000
Resultaat voor bestemming	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
Ontrekking reserve	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
Resultaat na bestemming	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -

Toelichting

- De baten stijgen met € 742.000 ten opzichte van de primitieve begroting 2016. De stijging valt als volgt uiteen:
  - Kosten Verbeterplan 2016/2017 (€ 474.000);
  - Indexatie als gevolg van loon- en prijsstijgingen (€ 108.000);
  - Correctie overheveling BRZO-taken van gemeente naar provinciefonds (€ 94.000);
  - Hogere project- en overige inkomsten (€ 82.000).
- De lasten stijgen met € 742.000 ten opzichte van de primitieve begroting 2016. De stijging bestaat uit de volgende componenten:
  - Het terugdraaien van efficiencytaakstelling met 50% levert een extra bate op van € 474.000. De Omgevingsdienst stelt voor deze middelen in 2017 in te zetten voor de kosten van het Verbeterplan 2016/2017. Over dit Verbeterplan neemt het Algemeen Bestuur in september een besluit.
  - Herijking van budgetten en indexatie voor loon- en prijsstijgingen (€ 204.000);
  - Hogere projectuitgaven (€ 64.000).

3. Programmabegroting

3.1 Wat willen we bereiken?

De missie van de Omgevingsdienst Groningen luidt:

De Omgevingsdienst Groningen voert VTH-taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving, in opdracht van de gemeenten in de provincie Groningen en de provincie Groningen. De uitvoeringsorganisatie doet dit op professioneel en kwalitatief hoogwaardig niveau. Als BRZO-RUD coördineert de dienst de BRZO-taken in Noord-Nederland en is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering.

Met dit werk draagt de Omgevingsdienst Groningen bij aan een leefbaar, veilig, gezond, schoon en duurzaam Groningen. Dankzij kennisbundeling en samenwerking levert de Omgevingsdienst de afgesproken resultaten met bijbehorende kwaliteit.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

In de Evaluatie Omgevingsdienst Groningen concludeert BMC dat de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst beter kan. De basis moet op orde en het vertrouwen moet worden hersteld. Het evaluatierapport beschrijft een aantal aanbevelingen in een plan van aanpak. Op 13 mei heeft het Dagelijks Bestuur besloten een Plan van Aanpak op te stellen met maatregelen gericht op opdrachtgevers en eigenaren. Daarnaast verwacht het Dagelijks Bestuur een Verbeterplan voor de uitvoeringsorganisatie van de directeur van de Omgevingsdienst. Een geïntegreerd voorstel ligt onder de noemer 'Verbeterplan' in september 2016 voor aan het Algemeen Bestuur.

A. Realiseren van sturingsinformatie

De koppeling tussen financiële informatie aan inhoudelijke informatie is essentieel voor het opstellen van goede rapportages en het realiseren van outputfinanciering. Deze koppeling is nu alleen handmatig te maken. De uitvoeringsorganisatie werkt aan aansluiting tussen een (nieuwe) productindeling in de begroting, de Producten en Diensten Catalogus en de inzet van uren. Het nieuwe Leef Omgeving Systeem (LOS) is hiervoor van essentieel belang, maar het vraagt ook om investeringen in houding en gedrag.

B. Uniformiteit over kwaliteiten kostprijs van producten en diensten

De Omgevingsdienst gaat met opdrachtgevers in overleg om te komen tot collectief gedeelde afspraken over kwaliteit en kostprijs. Uniformiteit en standaardisatie van producten en rapportage is een belangrijke randvoorwaarde om te kunnen komen tot een scherpe kostprijs.

C. Sturen op afspraken in het uitvoeringsprogramma

Met deelnemers zijn afspraken vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Deze afspraken zijn uiterlijk 1 november 2016 per deelnemer opnieuw gemaakt/ bevestigd, zodat de Omgevingsdienst de uit te voeren werkzaamheden voor 2017 kan omzetten in een uitvoeringsplan per deelnemer. De Omgevingsdienst stemt zijn dienstverlening af op de

omvang van de ingebrachte formatie. Aanvullende diensten zijn benoemd in maatwerkopdrachten. De Omgevingsdienst rapporteert drie keer per jaar over de stand van zaken en voortgang in de uitvoering. Dit gebeurt bij de voorjaarsrapportage, najaarsrapportage en het jaarverslag.

2017 en 2018 zijn overgangsjaren. In 2019 stapt de Omgevingsdienst over van inputfinanciering naar outputfinanciering. De hier bovengenoemde rode draden zijn daarbij essentiële randvoorwaarden.

3.3 Wat mag het kosten?

3.3.1 Kosten

In de onderstaande tabel is het meerjarenoverzicht weergegeven. Na de tabel volgt een toelichting.

Lasten	2016		2017		2018		2019		2020
Ingebrachte taken	€	13.741.000	€	13.946.000	€	14.183.000	€	14.457.000	€ 14.704.000
Kosten Verbeterplan	€	-	€	474.000	€	482.000	€	0	€ 0
Projecten	€	410.000	€	474.000	€	482.000	€	491.000	€ 500.000
Maatwerkopdrachten	€	30.000	€	29.000	€	30.000	€	30.000	€ 31.000
Toelagen	€	163.000	€	163.000	€	163.000	€	163.000	€ 163.000
Onvoorzien	€	100.000	€	100.000	€	100.000	€	100.000	€ 100.000
Totaal	€	14.444.000	€	15.186.000	€	15.440.000	€	15.241.000	€ 15.498.000

In 2017 stijgen de kosten voor de Omgevingsdienst met € 742.000 ten opzichte van 2016. De hogere kosten hangen samen met:

Ingebrachte taken

De kosten voor de ingebrachte taken stijgen met € 205.000. Als gevolg van loon- en prijsstijgingen en herijking van budgetten stijgt het budget van de Omgevingsdienst met € 205.000. Per saldo stijgen de totale kosten met 1,4%.

Kosten Verbeterplan

De kosten voor de uitvoering van het Verbeterplan worden geraamd op € 474.000. Dit bedrag komt overeen met de helft van de efficiencykorting (10%)

In de voorjaarsnota 2016 stelt de Omgevingsdienst voor de 10% efficiencytaakstelling voor 2016 in zijn geheel terug te draaien. (€ 949.000). In 2016 wordt hiervan € 206.000 al ingezet voor het Verbeterplan, € 349.000 voor het Individueel Keuze Budget en € 24.000 voor kostenstijgingen. Het voorstel is het resterend bedrag € 370.000 in 2016 te storten in de Bestemmingsreserve maatregelen verbeterplan. In totaal is ca. € 1.300.000 beschikbaar voor maatregelen uit het Verbeterplan. Het Algemeen Bestuur neemt in september een besluit over het Verbeterplan. Hierin zal ook een raming van de kosten van het Verbeterplan worden opgenomen.

Projecten

De vuurwerkramp in Enschede (13 mei 2000) heeft geleid tot extra aandacht voor externe veiligheid. Om de kwaliteit van de omgevingsveiligheid te verbeteren is de landelijke overheid het actieprogramma “Impuls Omgevingsveiligheid 2015–2018” gestart. Als onderdeel van dit actieprogramma zet de Omgevingsdienst Groningen in op BRZO (Impuls 1) en lokaal extern veiligheidsbeleid (Impuls 4). De inzet van Omgevingsdienst is in 2017 met 4,36 fte iets hoger dan geraamd bij de begroting 2016. De kosten en opbrengsten stijgen met € 64.000. Deze kosten worden volledig gefinancierd door het Rijk.

Maatwerk, toelagen en onvoorzien

Op deze posten zijn geen verschillen ten opzichte van de raming 2016.

3.3.2 Opbrengsten

Ten opzichte van 2016 zijn de opbrengsten in 2017 € 742.000 hoger. Na de tabel volgt een toelichting.

Baten	2016	2017	2018	2019	2020
Bijdrage deelnemers	€ -13.841.000	€ -14.513.000	€ -14.755.000	€ -14.547.000	€ -14.794.000
Projecten	€ -410.000	€ -474.000	€ -482.000	€ -491.000	€ -500.000
Maatwerkopdrachten	€ -30.000	€ -29.000	€ -30.000	€ -30.000	€ -31.000
Toelagen	€ -163.000	€ -163.000	€ -163.000	€ -163.000	€ -163.000
Overige inkomsten	€ -	€ -7.000	€ -10.000	€ -9.000	€ -10.000
Totaal	€ -14.444.000	€ -15.186.000	€ -15.440.000	€ -15.241.000	€ -15.498.000

Bijdrage deelnemers

De hogere deelnemersbijdrage van € 675.000 bestaat uit de volgende componenten:

1. De dekking van de kosten Verbeterplan ad € 474.000.
2. Bij de overdracht van BRZO taken hebben er correcties plaatsgevonden op het gemeentefonds en provinciefonds. De Omgevingsdienst gaat ervan uit dat deze mutaties één op één doorwerken in de deelnemersbijdrage. De korting op het gemeentefonds is lager dan de extra storting in het provinciefonds. De deelnemersbijdrage van de Provincie is € 450.000 hoger en die van gemeenten € 360.000 lager. Per saldo levert dit € 90.000 extra inkomsten op.
3. De resterende loon- en prijsstijging is € 110.000. Dit is een stijging van 0,8% ten opzichte van de begroting 2016. In de meerjarenbegroting 2016 was voor 2017 rekening gehouden met een stijging van 0,8% voor loon- en prijsstijgingen.

Projecten

Tegenover de hogere projectkosten van € 64.000 staan ook hogere projectopbrengsten van € 64.000. In de meerjarenraming is ervan uit gegaan dat ook na 2018 projectinkomsten van vergelijkbare omvang worden gerealiseerd.

Maatwerk, toeslagen en overige inkomsten

Net als de kosten voor maatwerk en de garantietoelagen worden deze gedekt door afzonderlijke bijdragen. Deze beide posten zijn niet doorberekend in de deelnemersbijdrage. Net als de overige inkomsten.

3.3.3 Resultaat

De hogere kosten van € 742.000 worden gedekt door hogere opbrengsten van € 742.000.

Meerjarenraming	2016		2017		2018		2019		2020
Lasten	€	14.444.000	€	15.186.000	€	15.440.000	€	15.241.000	€ 15.498.000
Baten	€	-14.444.000	€	-15.186.000	€	-15.440.000	€	-15.241.000	€ -15.498.000
Resultaat voor bestemming	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
Ontrekking reserve	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
Resultaat na bestemming	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -

4. Financiële begroting

4.1 Algemene uitgangspunten

1. Uitgangspunt is dat de 10% efficiencytaakstelling van € 949.000 in 2016 volledig wordt teruggedraaid en in 2017 en 2018 voor 50%. In afwachting van het Verbeterplan is het terugdraaien van deze taakstelling niet vertaald in een wijziging van de formatie. De formatie van 2017 in het primair proces blijft, net als in 2016 130,6 fte. Daarnaast is er in het primair proces 4,7 fte beschikbaar voor projecten en maatwerk. De formatie van de overhead heeft een omvang van 27,1 fte.
2. In afwachting van het Verbeterplan is tevens een investering opgenomen in plaatsonafhankelijk werken o.a. smartphones.
3. Voor loon- en prijsstijgingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
  - a. De loonkosten voor 2017 zijn gebaseerd op de cao-afspraken die zijn vastgelegd in de CAR UWO. Vanaf 2018 en navolgende jaren is de raming van loonkosten gebaseerd op de indexcijfers van het jaar 2015 (t-2) van het CPB voor overheidsconsumptie beloning werknemers. De indexatie is 2,2%.
  - b. De indexatie van de materiele kosten is gebaseerd op de overheidsconsumptie netto materieel (IMOC) van het jaar 2015 (t-2) van het CPB. De indexatie is 0,9%.
  - c. De peildatum voor het vaststellen van de indexcijfers van het CPB is 1 januari 2016;
4. Vanaf 1 januari 2016 vallen niet wettelijke taken die de Omgevingsdienst uitvoert onder de vennootschapsbelasting (Vpb). Deloitte Belastingadviseurs is gevraagd een inschatting te maken van de financiële impact hiervan. Deloitte stelt voor dat financiële impact beperkt is en houdt rekening met een vennootschapsbelastinglast tussen de € 0 tot € 10.000. Gelet op de omvang is hiervoor geen aparte begrotingspost opgenomen.
5. De effecten van de in het Sociaal Statuut opgenomen afbouwregeling woon-werkverkeer zijn niet meegenomen in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting. De kosten worden gedekt uit de niet-bestede eenmalige projectkosten 2013.
6. De Omgevingsdienst Groningen is de BRZO-RUD voor Noord-Nederland. We zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken Wabo en BRZO voor complexe bedrijven die extra toezicht behoeven op het gebied van veiligheid. De coördinatiekosten worden gedekt uit de projectfinanciering (Impuls 1) van het Ministerie van I&M.

Financiële meerjarenbegroting 2017–2020

In het onderstaande overzicht staat de financiële meerjarenbegroting. Na het overzicht volgt een toelichting over de opbouw van de bedragen.

Financiële begroting	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten					
1 Personeel primair proces	€ 9.616.000	€ 9.756.000	€ 10.012.000	€ 10.207.000	€ 10.383.000
2 Materieel primair proces	€ 827.000	€ 676.000	€ 580.000	€ 582.000	€ 585.000
3 Overhead	€ 3.738.000	€ 4.018.000	€ 4.103.000	€ 4.189.000	€ 4.267.000
4 Kosten Verbeterplan	€ -	€ 473.000	€ 482.000	€ -	€ -
5 Toelagen	€ 163.000	€ 163.000	€ 163.000	€ 163.000	€ 163.000
6 Onvoorzien	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totaal	€ 14.444.000	€ 15.186.000	€ 15.440.000	€ 15.241.000	€ 15.498.000
Baten					
7 Opbrengsten	€ -14.444.000	€ -15.186.000	€ -15.440.000	€ -15.241.000	€ -15.498.000
Resultaat voor bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8 Mutatie reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

De kosten voor het primair proces (nr. 1 en 2) en overhead (nr. 3) zijn in de programmabegroting toegerekend aan ingebrachte takenpakket, projecten en maatwerk. De kosten worden toegerekend via het integraal uurtarief van de primaire afdelingen.

4.2.1 Afdelingskosten primair proces

De afdelingskosten bestaan uit de salarislasteren, inhuur en vervoerskosten en zijn per organisatieonderdeel als volgt onder te verdelen.

Primair proces	2016	2017	2018	2019	2020
Ondersteuning primaire taken	€ 692.000	€ 507.000	€ 520.000	€ 530.000	€ 539.000
Advies	€ 2.588.000	€ 2.486.000	€ 2.551.000	€ 2.601.000	€ 2.646.000
Vergunningen	€ 2.771.000	€ 2.900.000	€ 2.977.000	€ 3.035.000	€ 3.087.000
Toezicht en handhaving	€ 3.564.000	€ 3.864.000	€ 3.965.000	€ 4.041.000	€ 4.110.000
Totale kosten primair proces	€ 9.616.000	€ 9.756.000	€ 10.012.000	€ 10.207.000	€ 10.382.000

Toelichting

1. Bij primaire ondersteuning, advies, vergunningverlening en toezicht en handhaving is er, net als voorgaande jaren, 130,6 fte beschikbaar voor uitvoering van het ingebrachte takenpakket. Daarnaast wordt 4,7 fte ingezet op projecten en maatwerk. In totaal is er in het primair proces 135,3 fte beschikbaar. De opbouw van de formatie per afdeling staat in bijlage 2.
2. Per saldo stijgen de kosten met € 140.000 in 2017 ten opzichte van 2016.
  - a. In totaal is voor bijna € 90.000 aan vervoerskosten overgeheveld van de kostenplaats 'vervoer en apparatuur' (zie volgende paragraaf) naar de afdelingskosten. Dit zijn geen extra kosten, maar een verschuiving van kosten.
  - b. De overige loonkosten stijgen met € 50.000 als gevolg van cao-afspraken en wijziging van sociale lasten.

4.2.2 Materiele kosten primair proces

De materiele kosten van het primair proces bestaan uit kosten die niet direct aan een afdeling kunnen worden toegerekend.

Materieel primair proces	2016	2017	2018	2019	2020
LOS en applicaties	€ 471.000	€ 503.000	€ 405.000	€ 407.000	€ 408.000
Vervoer en techn. apparatuur	€ 356.000	€ 173.000	€ 174.000	€ 176.000	€ 177.000
Totaal	€ 827.000	€ 676.000	€ 580.000	€ 582.000	€ 585.000

De kosten zijn in 2017 € 151.000 lager dan in 2016.

Toelichting:

1. De kosten voor de applicaties stijgen met € 29.000 door onder andere de kosten voor licenties digitale checklists. Vanaf 2018 dalen de kosten voor het beheer en onderhoud door Genetics met € 100.000. De reden is dat het programma van de opstart naar de beheerfase gaat. De eenmalige investeringen om LOS te realiseren worden betaald uit het budget dat hiervoor opzij is gelegd bij de oprichting. Deze zijn derhalve niet opgenomen in deze begroting.
2. De vervoerskosten dalen met bijna € 180.000. Dit betreft deels een verschuiving van kosten naar het primair proces van € 90.000. De vervoerskosten zijn vanaf 2017 op de afdelingen geraamd. Daarnaast is het budget bijgesteld op basis van de realisatie 2015. In het resterende budget is rekening gehouden met nog een aanpassing van de regeling dienstreizen.

4.2.3 Overheadkosten

In de onderstaande tabel zijn de overheadkosten opgenomen. Hierbij is uitgegaan van de definitie zoals die wordt gehanteerd in de vernieuwde BBV.

Overhead	2016	2017	2018	2019	2020
Directie en Management	€ 890.000	€ 903.000	€ 923.000	€ 943.000	€ 964.000
Bedrijfsvoering	€ 2.848.000	€ 3.114.000	€ 3.180.000	€ 3.246.000	€ 3.303.000
Totaal	€ 3.738.000	€ 4.018.000	€ 4.103.000	€ 4.189.000	€ 4.267.000

Directie en management

De kosten voor directie en management stijgen met € 13.000 in 2017. De stijging betreft reguliere loonstijging.

Bedrijfsvoering

Onder bedrijfsvoering vallen de overheadkosten voor Personeel, Organisatie, Financiën, Secretariaat, Informatie en kwaliteit, Huisvesting. De formatie is net als 2016 gebaseerd op 27,1 fte. De kosten stijgen in 2017 ten opzichte van 2016 met € 266.000. Dit bestaat uit voornamelijk de volgende componenten:

Bedrag	Toelichting
+ 141.000	Bovenop de reguliere formatie in het primair proces (130,7), wordt 4,7 fte ingezet op projecten en maatwerk. Via de doorberekening van het integraal uurtarief stijgt het budget en de inzet voor ondersteunende diensten (4,7fte x € 30.000).
+ 89.000	Indexatie van lonen en hogere kosten bij inzet flexibele schil. De formatieomvang in de bedrijfsvoering is gelijk gebleven, maar rekening wordt gehouden met hogere kosten bij inzet van de flexibele schil. Tijdelijk personeel met specifieke expertise kost meer dan de begroting 2016 die is gebaseerd op de inzet van regulier personeel.
+ 36.000	De kosten voor personeel stijgen door een toename van het opleidingsbudget (€14.000). Deze stijgt mee met de loonsom. Daarnaast zijn er hogere kosten voor verzekeringen, werving & selectie en abonnementen (€ 22.000).

4.2.4 Kosten Verbeterplan

De jaren 2017 en 2018 worden benut om de basis op orde te krijgen en het vertrouwen te herstellen. De hiermee samenhangende kosten komen overeen met het bedrag van 5% efficiencykorting. Hiervoor is de bestemmingsreserve maatregelen Verbeterplan gevormd. Vanaf 2019 de maatregelen uit het Verbeterplan geïmplementeerd.

Dan is de bedrijfsvoering efficiënter ingericht en gaat de Omgevingsdienst de deelnemersbijdrage baseren op het aantal afgenomen producten en diensten (output financiering). De producten worden tegen een scherpe, maar realistische kostprijs aangeboden.

4.2.5 Toelagen

Conform de uitgangspunten in het Bedrijfsplan behouden medewerkers die zijn overgedragen van een deelnemer aan de Omgevingsdienst, hun recht op de vergoeding horende bij uitlooprangen en eventuele garantietoelagen. De kosten hiervan komen voor rekening van de betreffende deelnemer en zij hebben deze kosten dan ook (eerder) al in hun begroting opgenomen.

4.2.6 Onvoorzien

Voor onvoorzien is net als in voorgaande jaren € 100.000 beschikbaar. Dit budget wordt niet geïndexeerd.

4.2.7 Opbrengsten

De opbrengsten van de Omgevingsdienst bestaan uit de bijdrage van de deelnemers voor het ingebrachte takenpakket, projectinkomsten, maatwerkopdrachten en toelagen. Deze bedragen zijn toegelicht in de programmabegroting (paragraaf 3.3)

4.2.8 Onttrekking reserves

Niet van toepassing.

5. Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de Omgevingsdienst Groningen. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing;
2. Kapitaalgoederen;
3. Financiering;
4. Bedrijfsvoering.

5.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandvermogen wordt beschreven in welke mate de weerstandscapaciteit toereikend is om eventuele risico's op te vangen.

5.1.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te kunnen vangen.

Weerstandvermogen

In de gemeenschappelijke regeling en de nota reserves en voorzieningen is bepaald dat het weerstandvermogen maximaal 5% van de jaaromzet mag bedragen. Voor het jaar 2017 betekent dit een bedrag van afgerond € 759.000. In de meerjarenbegroting is € 100.000 opgenomen als onvoorziene uitgave. Wij rekenen de algemene reserve (€ 759.000) en het geraamde bedrag voor onvoorziene uitgaven (€ 100.000) tot de weerstandscapaciteit. Hierboven is de Omgevingsdienst Groningen aangewezen op de bijdragen van de deelnemers, indien zich een niet voorzien risico voordoet.

Risico's

1. Leefomgeving systeem (LOS)

De implementatie van LOS gebeurt in twee fasen. Fase 1 heeft een looptijd van december 2015 tot en met september 2016. In deze periode wordt hard gewerkt om alle functionaliteiten van LOS in te richten zodat LOS per 30 september 2016 operationeel is. Daarna start Fase 2 met een looptijd vanaf oktober 2016 tot en met september 2017. Tot op heden verloopt de implementatie volgens plan. In de loop van 2016 is het LOS operationeel en zullen alle medewerkers in en met LOS werken. Bij de introductie van het LOS doen zich een tweetal risico's voor:

- In het LOS wordt alles vastgelegd volgens gestandaardiseerde werkprocessen. Dit vraagt aanpassing van alle medewerkers van de Omgevingsdienst. Zo'n gewenningsproces kost tijd waardoor mogelijk minder uren beschikbaar zijn voor het uitvoeren van de reguliere werkzaamheden. Voor 2017 wordt het maximale risico geschat op 5% van het aantal productieve uren. In kosten uitgedrukt is dit € 740.000.

- Om efficiënt te kunnen werken met LOS is het digitaal administreren van binnenkomende opdrachten en het volgen van de verwerking hiervan essentieel. Voor deze werkzaamheden zijn in de begroting 2017 2,9 fte's beschikbaar. Het risico is dat deze begrote bezetting in Fase 1 en 2 niet voldoende zal zijn. Het maximale risico wordt ingeschat op 2 Fte's, ofwel € 160.000

Het werken met LOS leidt na afronding van fase 2 in 2017 tot een productievoordeel in primair proces, waardoor meer werk of werk met een betere kwaliteit uitgevoerd kan worden voor hetzelfde geld.

2. Producten en Diensten Catalogus (PDC)

In 2015 is er een eerste producten en diensten catalogus opgesteld. In 2016 wordt deze verder verbeterd. Het doel van de verbeterslag is om dat er duidelijkheid ontstaat over welke producten voor welke kosten worden geleverd. Voor een efficiënte uitvoering is het van belang dat er uniforme kwaliteit per product of dienst wordt afgesproken. Lukt dit niet dan kan de Omgevingsdienst niet efficiënt werken. Dit leidt tot productieverlies. Zolang er sprake is van inputfinanciering vertaald zich dit echter niet direct in een financieel risico voor de begroting.

3. Verbeterplan

Het Algemeen Bestuur neemt in september 2016 een besluit over het Verbeterplan. Bij het opstellen van deze begroting zijn de inhoud en de kosten van dit plan nog niet bekend. Hiervoor wordt eventueel een aparte begrotingswijziging voorgelegd aan de deelnemers. Met het terugdraaien van de efficiencykorting is hierop geanticipeerd.

Risico-analyse	Bedrag	Kans	Bedrag
1. Leefomgevingssysteem (LOS).			
Gewenningsproces medewerkers	740.000	50%	370.000
Extra administratieve ondersteuning	160.000	75%	120.000
2. Producten en Diensten Catalogus			
Productieverlies	0	50%	0
3. Verbeterplan	PM	100%	0
Totaal risico's			490.000
Weerstandsvormogen			
Algemene Reserve (begroting 2017)			759.000
Onvoorzien (begroting 2017)			100.000
			859.000
Dekkingsgraad			175%

Op basis van de bovenstaande risico- analyse is de conclusie dat de weerstandscapaciteit toereikend is om reguliere bedrijfsvoeringsrisico's binnen de exploitatie op te vangen.

5.1.2 Ontwikkelingen

In 2017 en de volgende jaren komt er een behoorlijk aantal wijzigingen in de wet- en regelgeving met grote impact op de uitvoering van de VTH-werkzaamheden bij zowel de Omgevingsdienst Groningen als bij de opdrachtgevers. Het tijdig anticiperen op deze wijzigingen is essentieel voor het bepalen welke acties nodig zijn voor de implementatie en de rolverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Hieronder geeft de Omgevingsdienst een overzicht van een viertal ontwikkelingen die betrekking hebben op de bedrijfsvoering. In de begroting 2017 is geen rekening gehouden met deze ontwikkelingen omdat de financiële effecten nog niet bekend zijn. Als deze in de loop van 2016 wel bekend zijn dan zal de Omgevingsdienst hiervoor begrotingswijzigingen indienen bij de voorjaarsnota 2017.

De Omgevingswet

De drie Noordelijke Omgevingsdiensten hebben een werkgroep ingesteld om samen met opdrachtgevers de veranderingen die het gevolg zijn van de invoering van de Omgevingswet te inventariseren. De invoeringsdatum is gesteld op 1 januari 2019.

Privatisering van bouwtechnische toetsing

De marktpartijen worden zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de wettelijke eisen. Hiertoe is een wetvoorstel bij de tweede kamer in voorbereiding, echter de exacte invulling en ingangsdatum zijn nog onduidelijk. Zodra er meer duidelijk is, stelt de Omgevingsdienst met deelnemers een plan van aanpak op. In afwachting van de wetswijziging wordt terughoudend omgegaan met de invulling van bouwgerelateerde functies. Vacatures worden niet of tijdelijk ingevuld.

Aardbeving gerelateerde VTH-taken

VTH Drieslag voert aardbeving gerelateerde VTH-taken uit binnen het gebied van waar aardbevingsschade voorkomt of kan voorkomen. Centraal staat het bouwkundig versterken van woningen, waarbij de procedures tot een minimum worden beperkt. VTH Drieslag is geen nieuwe organisatie, maar een tijdelijk samenwerkingsverband tussen de werkorganisatie DEAL en Omgevingsdienst Groningen. De projectbegroting van VTH Drieslag was bij het opstellen van de begroting 2017–2020 nog niet bekend. De kosten voor VTH Drieslag komen niet voor rekening van de deelnemers, maar worden, via de bouwleges, betaald door de NAM. De Omgevingsdienst zal de uitvoering van de aardbeving gerelateerde taken als maatwerkopdrachten oppakken en verantwoorden.

Nieuwe Wet Natuurbescherming

De nieuwe wet Natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De bescherming van gebieden, diersoorten, plantensoorten en bossen is dan door deze wet geregeld. Onderdeel van deze verandering is dat het ministerie taken bij de provincies neerlegt. Behalve een aantal inhoudelijke wijzigingen gaat deze verandering ook gepaard met een decentralisatie van de soortenbescherming Flora- en Faunawet (thans artikel 75) van het ministerie naar de provincies. Met de nieuwe Wet Natuurbescherming krijgen de provincies, gemeenten en Omgevingsdiensten een grotere rol bij de uitvoering van natuurwetgeving en -beleid. Naast

het vaststellen van een eigen natuurbeleid krijgen de provincies extra taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het kabinet acht het wenselijk dat in de periode dat de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht is, de mogelijkheid voor bedrijven en burgers bestaat om voor de natuuraspecten een separate vergunning of ontheffing aan te vragen, net als dat nu mogelijk is. De vrijwillige aanhaking met een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals die nu geldt voor de Natuurbeschermingswet 1998, zal ook na de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Natuurbescherming worden gecontinueerd. Uiteindelijk zal de nieuwe Wet Natuurbescherming worden opgenomen in de Omgevingswet.

De impact van deze wetswijziging op de taakuitvoering van de Omgevingsdienst is op dit moment nog niet helemaal te overzien, maar er komt duidelijk meer nadruk te liggen op de beoordeling van natuuraspecten bij vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Dienstverleningsovereenkomsten

De huidige DVO's zijn voor een periode van drie jaar afgesloten en lopen eind 2016 af. In 2016 gaat de Omgevingsdienst Groningen samen met de deelnemers een uniform DVO model ontwikkelen. Het werken met dit uniforme model betekent eenduidige rapportages en dit is een randvoorwaarde om efficiënter te werken.

5.1.3 Kengetallen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording dienen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen opgenomen te worden. Het gaat hier om de volgende kengetallen:

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De netto schuldquote geeft de verhouding van de schuldenlast van de Omgevingsdienst ten opzichte van de eigen middelen weer. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Omgevingsdienst heeft geen vaste schulden.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Aangezien de Omgevingsdienst geen leningen heeft verstrekt is de netto schuldquote gelijk aan de voor leningen gecorrigeerde netto schuldquote.

<u>netto schuldquote</u> bedragen x € 1,000	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Vaste schulden	€ -	€ -	€ -
Netto vlottende schuld	€ 2.594	€ 2.600	€ 2.600
Overlopende passiva	€ 1.011	€ 200	€ -
Financiële activa excl. verstrekte leningen	€ -	€ 100	€ -
Uitzettingen < 1 jaar	€ 5.396	€ 4.124	€ 3.606
Liquide middelen	€ -	€ -	€ -
Overlopende activa	€ 58	€ 100	€ 100
Saldo	€ -1.849	€ -1.524	€ -1.106
Totale baten (exclusief mutatie reserves)	€ 15.840	€ 14.443	€ 15.186
Saldo / totale baten	-12%	-11%	-7%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de Omgevingsdienst in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Een solvabiliteit tussen 25 en 40% is goed.

<u>Solvabiliteitsratio</u> bedragen x € 1,000	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Eigen vermogen	€ 2.785	€ 2.077	€ 1.831
Balanstotaal	€ 6.390	€ 4.871	€ 4.425
Solvabiliteitsratio	44%	43%	41%

Structurele exploitatieruimte

Voor de structurele exploitatieruimte geldt dat structureel evenwicht een voorwaarde is voor het toepassen van repressief toezicht. Dit betekent dat structurele lasten inclusief structurele toevoegingen aan bestemmingsreserves maximaal gelijk mogen zijn aan de structurele baten inclusief structurele onttrekkingen aan bestemmingsreserves. Het saldo van structurele baten en lasten wordt nominaal weergegeven, en als percentage van de totale baten.

<u>Structurele exploitatieruimte</u> bedragen x € 1,000	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Totale structurele lasten	€ 14.801	€ 14.443	€ 15.186
Totale structurele baten	€ 15.459	€ 14.444	€ 15.186
Totale structurele toevoegingen reserves	€ -	€ -	€ -
Totale structurele onttrekkingen reserves	€ 20	€ 20	€ 20
Gerealiseerde totaalsaldo baten	€ 15.534	€ 14.444	€ 15.186
Structurele exploitatieruimte	4%	0%	0%

Aangezien de Omgevingsdienst geen grondexploitatie kent en geen eigen heffingen heeft zijn de kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit niet opgenomen.

5.2 Kapitaalgoederen

De Omgevingsdienst heeft geen eigen gebouw. Het gebouw aan de Lloydsweg is voor een periode van vijf jaren gehuurd (1 september 2013 tot en met 31 augustus 2018) met een verlengingsoptie van vijf jaren.

Bij het aangaan van de huurovereenkomst is het gebouw deels voor rekening van verhuurder en deels voor rekening van de Omgevingsdienst Groningen verbouwd. De kosten van de verbouw, die voor rekening van de Omgevingsdienst Groningen komen zijn geactiveerd.

5.3 Financiering

Volgens de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury.

Treasurybeleid

De treasuryfunctie van de Omgevingsdienst Groningen dient tot:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Het treasurybeleid is nader uitgewerkt in het treasurystatuut.

Geldleningen

Aangezien de provincie Groningen het betalingsverkeer en financiering voor de Omgevingsdienst Groningen regelt, maakt de Omgevingsdienst Groningen voor de schommelingen in de liquiditeitspositie gebruik van de financiële middelen van de provincie Groningen. De hiervoor aan de provincie te betalen vergoeding op de rekening-courant verhouding is lager dan de geldende marktrente.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. De omvang van de financiering met kortlopende middelen is in het onderstaande figuur meerjarig afgezet tegen de kasgeldlimiet.

(bedragen € 1.000)	2016		2017		2018		2019		2020
Omvang begroting	€	14.443	€	15.186	€	15.440	€	15.241	€ 15.498
1. Kasgeldlimiet in %		8,2%		8,2%		8,2%		8,2%	8,2%
in bedragen	€	<u>1.184</u>	€	<u>1.245</u>	€	<u>1.266</u>	€	<u>1.250</u>	€ <u>1.271</u>
2. Omvang vlottende schuld									
opgenomen gelden < 1 jaar	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
schuld in rekening courant	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
	€	<u>-</u>	€	<u>-</u>	€	<u>-</u>	€	<u>-</u>	€ <u>-</u>
3. Vlottende middelen									
kasgelden	€	-	€	-	€	-	€	-	€ -
tegoeden in rekening courant	€	3.321	€	2.462	€	2.000	€	2.000	€ 2.000
overige uitstaande gelden < 1 ja	€	702	€	740	€	700	€	700	€ 700
	€	<u>4.023</u>	€	<u>3.202</u>	€	<u>2.700</u>	€	<u>2.700</u>	€ <u>2.700</u>
4. Toets kasgeldlimiet									
totaal netto vlottende schuld (2-	€	-4.023	€	-3.202	€	-2.700	€	-2.700	€ -2.700
toegestane kasgeldlimiet (1)	€	1.184	€	1.245	€	1.266	€	1.250	€ 1.271
ruimte	€	<u>5.207</u>	€	<u>4.447</u>	€	<u>3.966</u>	€	<u>3.950</u>	€ <u>3.971</u>

Uit het overzicht blijkt dat de Omgevingsdienst de kasgeldlimiet niet overschrijdt. Sterker nog de Omgevingsdienst heeft een positief saldo op de rekeningcourant. Dit saldo is groter dan de vlottende schulden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van de vaste schuld (er geldt een drempelbedrag van 2,5 miljoen euro). Dat betekent dat in enig jaar 20% van de vaste schuld mag worden vernieuwd. De Omgevingsdienst Groningen heeft geen vaste schuld.

Schatkistbankieren

De Omgevingsdienst Groningen maakt voor het schatkistbankieren gebruik van de provincie Groningen.

5.4 Bedrijfsvoering

De verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering zijn hieronder toegelicht.

Personeel

De medewerkers van de Omgevingsdienst vallen allen onder de gemeentelijke arbeidsvoorwaarden vastgelegd in de CAR/UWO. Met deze medewerkers worden individueel afspraken gemaakt over de te leveren prestaties in zogenaamde planningsgesprekken. Deze bijdragen worden vastgelegd in een Individueel Bijdrage Plan. Onder andere op basis van deze IBP's worden beoordelingsgesprekken gevoerd.

Financiën

De provincie Groningen voert voor de Omgevingsdienst de financiële-, de personele- en de salarisadministratie uit. Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2013 t/m 2017. De interne controle wordt door de Omgevingsdienst zelf uitgevoerd. Het beleid op het gebied van Financiën en Personeelszaken berust bij de Omgevingsdienst.

Automatisering

De automatisering is voor de periode 2013 t/m 2017 belegd bij de afdeling IVT van de provincie Groningen. Het gaat hier om de zogenaamde "kantoorautomatisering". In september 2016 gaat de Omgevingsdienst werken met het Leef Omgeving Systeem (LOS). Dit systeem vervangt dan de verlengde kabels.

Huisvesting

De Omgevingsdienst is gehuisvest in een gehuurd pand. Op grond van de huurovereenkomst komen voor rekening van de verhuurder de kosten van:

- a) Het constructieve onderhoud
- b) Het onderhoud van trappen, rioleringen, goten en buitenkozijnen
- c) Vervanging en onderdelen en vernieuwing van de installaties
- d) Het buitenschilderwerk

Het kleine reguliere onderhoud valt binnen de begroting. Voor het grote onderhoud stelt de Omgevingsdienst een onderhoudsplan op. In dit plan staat het uit te voeren groot onderhoud verdeeld over de jaren met de hieraan gerelateerde kosten. De kosten voor het groot onderhoud worden gedekt uit de voorziening. De jaarlijkse dotatie gaat ten laste van de exploitatie. De eerste begrote dotatie voor 2017 bedraagt € 50.000. Als het onderhoudsplan gereed is zal opnieuw de hoogte van de dotatie worden vastgesteld.

Communicatie

Onderdeel van de bedrijfsvoeringstaken is zowel de interne- als externe communicatie door middel van de website, intranet en extranet.

6. Aanbiedings- en vaststellingsbesluit

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen verklaart:

- a) dat de ontwerpbegroting voor het jaar 2017 in juni 2016 is aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie Groningen, met het verzoek deze voor een ieder ter inzage te leggen en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar te stellen;
- b) dat de begroting voor het jaar 2017 in oktober 2016 is aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen.

Veendam, 17 juni 2016

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen,

P.H.R. Brouns,

Voorzitter

S.M.M. Borgers,

secretaris

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen in zijn vergadering van 14 oktober 2016.

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen,

P.H.R. Brouns,

Voorzitter

S.M.M. Borgers,

secretaris

Bijlage 1 Bijdrage per deelnemer

Deelnemer	1. Bijdrage loonkosten 2017, incl. indexatie	1. Bijdrage overige kosten 2017, incl. indexatie	2. Correctie 187 inrichting van prov naar gem.	2. Correctie 2016 overdracht BRZO	2. Correctie 2017 overdracht BRZO	3. Dekking Verbeterplan (Terugdraaien efficiencykorting)	Totaal 2017	Totaal 2018	Totaal 2019	Totaal 2020
Provincie	€ 4.591.207	€ 2.260.966	€ -2.532.831	€ 450.000	€ -	€ 238.709	€ 5.008.051	€ 5.091.713	€ 4.942.027	€ 5.026.042
Bedum	€ 17.802	€ 9.937	€ 8.915	€ -7.297	€ 996	€ 926	€ 31.279	€ 31.801	€ 31.452	€ 31.987
De Marne	€ 328.914	€ 195.425	€ 81.086	€ -11.700	€ 1.375	€ 17.101	€ 612.201	€ 622.428	€ 616.646	€ 627.129
Winsum	€ 11.868	€ 6.625	€ 59.860	€ -10.767	€ 1.415	€ 617	€ 69.617	€ 70.780	€ 71.499	€ 72.714
Grootegast	€ 23.736	€ 13.249	€ 104.011	€ -9.771	€ 1.221	€ 1.234	€ 133.680	€ 135.913	€ 137.241	€ 139.574
Leek	€ 276.538	€ 152.365	€ 54.341	€ -13.790	€ 1.914	€ 14.378	€ 485.746	€ 493.861	€ 488.435	€ 496.739
Marum	€ 28.211	€ 14.905	€ 24.199	€ -8.337	€ 1.051	€ 1.467	€ 61.497	€ 62.524	€ 62.203	€ 63.261
Zuidhorn	€ 127.180	€ 79.164	€ 63.256	€ -14.523	€ 1.844	€ 6.612	€ 263.533	€ 267.935	€ 266.223	€ 270.749
Groningen / Ten Boer	€ 333.911	€ 178.863	€ 351.940	€ -126.348	€ 16.042	€ 17.361	€ 771.769	€ 784.662	€ 781.723	€ 795.013
Haren	€ 28.269	€ 16.561	€ 13.585	€ -12.991	€ 1.994	€ 1.470	€ 48.888	€ 49.704	€ 49.135	€ 49.970
Delfzijl	€ 87.230	€ 48.691	€ 319.251	€ -19.426	€ 2.674	€ 4.535	€ 442.954	€ 450.354	€ 454.293	€ 462.016
Eemsmond	€ 36.197	€ 20.205	€ 181.277	€ -16.417	€ 1.901	€ 1.882	€ 225.045	€ 228.805	€ 231.243	€ 235.175
Appingedam	€ 32.044	€ 17.886	€ 33.538	€ -7.398	€ 1.122	€ 1.666	€ 78.858	€ 80.175	€ 79.987	€ 81.347
Loppersum	€ 34.417	€ 19.211	€ 22.076	€ -9.639	€ 1.175	€ 1.789	€ 69.029	€ 70.182	€ 69.674	€ 70.859
Bellingwedde	€ 178.020	€ 99.369	€ 26.746	€ -8.647	€ 1.129	€ 9.256	€ 305.871	€ 310.981	€ 307.355	€ 312.580
Stadskanaal	€ 728.096	€ 433.909	€ 160.899	€ -21.930	€ 3.239	€ 37.856	€ 1.342.068	€ 1.364.488	€ 1.351.435	€ 1.374.409
Vlagtwedde	€ 386.525	€ 228.548	€ 86.181	€ -14.951	€ 1.936	€ 20.096	€ 708.335	€ 720.168	€ 713.158	€ 725.282
Slochteren	€ 59.380	€ 32.460	€ 39.906	€ -14.017	€ 1.693	€ 3.087	€ 122.509	€ 124.556	€ 123.746	€ 125.849
Menterwolde	€ 262.434	€ 155.677	€ 90.426	€ -9.375	€ 1.208	€ 13.645	€ 514.015	€ 522.602	€ 518.487	€ 527.301
Hoogezand	€ 1.028.030	€ 550.502	€ 406.281	€ -21.035	€ 3.121	€ 53.450	€ 2.020.349	€ 2.054.100	€ 2.038.115	€ 2.072.763
Veendam	€ 250.541	€ 140.110	€ 199.107	€ -17.960	€ 2.586	€ 13.026	€ 587.410	€ 597.223	€ 595.180	€ 605.298
Pekela	€ 125.567	€ 70.220	€ 45.900	€ -8.467	€ 1.207	€ 6.529	€ 240.956	€ 244.981	€ 242.916	€ 247.045
Oldambt	€ 145.383	€ 81.151	€ 160.050	€ -29.087	€ 4.004	€ 7.559	€ 369.060	€ 375.225	€ 374.590	€ 380.958
Totaal	€ 9.121.500	€ 4.826.000	€ -	€ 36.124	€ 54.847	€ 474.250	€ 14.512.721	€ 14.755.163	€ 14.546.764	€ 14.794.059

Toelichting bijlage 1 – Deelnemersbijdragen

De bijdrage per deelnemer is gebaseerd op het ingebrachte takenpakket. Ten opzichte van de oorspronkelijke inbreng hebben er een drietal wijzigingen plaatsgevonden.

1. De bijdrage loonkosten 2017 en overige kosten 2017 is gelijk aan 2016 + een indexatie van 0,8%.
2. Bij de overdracht van BRZO taken hebben er correcties plaatsgevonden op het gemeente- en provinciefonds. De Omgevingsdienst gaat ervan uit dat deze mutaties één op één doorwerken in de deelnemersbijdrage. De korting op het gemeentefonds is lager dan de extra storting in het provinciefonds. De deelnemersbijdrage van de Provincie is € 450.000 hoger en die van gemeenten € 360.000 lager. Per saldo levert dit € 90.000 extra inkomsten op.
3. De bijdrage voor het Verbeterplan bestaat uit het terugdraaien van de efficiencytaakstelling is gebaseerd op de oorspronkelijke verdeling. 2017 en 2018 worden benut om de basis op orde te krijgen en het vertrouwen te herstellen. Vanaf 2019 zijn de maatregelen uit het Verbeterplan geïmplementeerd en gaat de Omgevingsdienst vanaf dat moment de deelnemersbijdrage baseren op het aantal afgenomen producten en diensten (output financiering).

Bijlage 2 Formatieoverzicht

Formatieoverzicht	Formatie 2017	Formatie 2018	Formatie 2019	Formatie 2020
Overhead	27,10	27,10	27,10	27,10
Management	9,00	9,00	9,00	9,00
Ondersteuning, incl flexibele schil	8,41	8,41	8,41	8,41
P&O	3,03	3,03	3,03	3,03
Informatie en kwaliteit	2,00	2,00	2,00	2,00
F&C	2,80	2,80	2,80	2,80
Communicatie	0,86	0,86	0,86	0,86
Huisvesting	1,00	1,00	1,00	1,00
Ondersteuning primaire taken	8,17	8,17	8,17	8,17
Ondersteuning primaire taken	8,17	8,17	8,17	8,17
Advies	32,57	32,57	32,57	32,57
Advies team A	17,28	17,28	17,28	17,28
Advies team B	15,29	15,29	15,29	15,29
Vergunningverlening	40,04	40,04	40,04	40,04
Vergunningverlening team A	16,59	16,59	16,59	16,59
Vergunningverlening team B	23,45	23,45	23,45	23,45
Toezicht en handhaving	54,47	54,47	54,47	54,47
T&H team A	10,03	10,03	10,03	10,03
T&H team B	24,27	24,27	24,27	24,27
T&H team C	20,17	20,17	20,17	20,17
Totaal primair proces	135,26	135,26	135,26	135,26
Totaal overhead	27,10	27,10	27,10	27,10
Totaal omgevingsdienst	162,36	162,36	162,36	162,36

Toelichting:

1. De inzet op het primair proces is 135,3 fte. Dit is inclusief inzet op projecten en maatwerk van 4,7 fte. Wordt deze van de formatie afgetrokken, dan resteert een formatie van 130,6 fte. Dit is gelijk aan de begroting 2016.
2. De formatie voor de overhead is net als in voorgaande jaren 27,1 fte.

Bijlage 3 Staat van vaste activa

De staat van vaste activa is hieronder weergegeven.

Jaar 2017

Omschrijving	looptijd	annuïteit	aanschafwaarde 1/1	boekwaarde 31/12	rente 1% dienstjaar	kapitaallast
Investering gebouw	10	€ 44.433,84	€ 420.846,42	€ 257.515,27	€ 2.989,60	€ 44.433,84
Investering inrichting gebouw	10	€ 35.327,82	€ 334.600,50	€ 204.741,52	€ 2.376,92	€ 35.327,82
Uitbreiding toiletten	6	€ 12.078,39	€ 70.000,00	€ 51.529,57	€ 629,78	€ 12.078,39
Compartimenteren verwarming	10	€ 5.350,00	€ 53.500,00	€ 48.685,00	€ 535,00	€ 5.350,00
Werkplekken ca 2014	10	€ 3.858,94	€ 36.549,18	€ 25.963,69	€ 295,27	€ 3.858,94
Huisvesting			€ 915.496,10	€ 588.435,05	€ 6.826,57	€ 101.048,98
Smartphone's 2016	3	€ 21.761,42	€ 64.000,00	€ 42.878,58	€ 640,00	€ 21.761,42
Plaatsafhankelijk werken	5	€ 16.483,18	€ 80.000,00	€ 64.316,82	€ 800,00	€ 16.483,18
PSU's 2014	3	€ 12.886,92	€ 37.900,25	€ -	€ 127,59	€ 12.886,92
Ipads	3	€ 11.112,60	€ 32.682,00	€ 11.002,58	€ 218,96	€ 11.112,60
Werkplekken 2015	3	€ 7.106,46	€ 20.900,00	€ 7.036,10	€ 140,03	€ 7.106,46
Automatisering			€ 235.482,25	€ 125.234,08	€ 1.926,58	€ 69.350,59
Technische apparatuur 2014	3	€ 21.158,22	€ 62.226,00	€ -	€ 209,49	€ 21.158,22
Geluidmeter	3	€ 5.429,81	€ 15.969,00	€ 5.376,05	€ 106,99	€ 5.429,81
Materiele kosten			€ 78.195,00	€ 5.376,05	€ 316,48	€ 26.588,03
Totaal			€ 1.229.173,35	€ 719.045,18	€ 9.069,63	€ 196.987,59

Toelichting:

1. De investeringen worden op annuïteiten basis afgeschreven in 10 jaar tijd met een rente van 1%.
2. De investeringen worden in het jaar na aankoop geactiveerd.
3. Oranje gearceerd zijn de investeringen in 2016. Deze worden geactiveerd in 2017.
4. In de meerjarenraming zijn de volgende vervangingsinvesteringen opgenomen.

Aankoopjaar	Investering	Aanschafwaarde
2017	Smartphones	€ 20.000
2017	Laptops	€ 95.000
2017	Technische apparatuur	€ 65.000
2017	Geluidmeter	€ 16.000
2018	Website	€ 22.000
2018	iPad	€ 33.000
2018	Monitoren	€ 55.000
2019	Dockingstation	€ 25.000
2019	Monitoren	€ 55.000